

Guidelines for Developing Active Learning Management for Teachers in Schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1

Saowalak Khonkla¹, Supakon Sornpech² & Sumalee Sriputtatrin^{3*}

¹ Education Administration and Development, Faculty of Education, Naknon Panom University

² Education Administration and Development, Faculty of Education, Naknon Panom University

³ Education Administration and Development, Faculty of Education, Naknon Panom University

* Corresponding author. E-mail: 666150110045@npu.ac.th

Abstract

This research was significant for improving the quality of active learning management, emphasizing genuine student engagement through critical thinking, problem-solving, and self-directed learning. The objectives of the study were to (1) study the current and desired states of active learning management for teachers in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1, (2) assess the needs for developing active learning management, (3) develop guidelines for active learning management for teachers, and (4) evaluate the appropriateness and feasibility of the proposed guidelines. The research was conducted in two phases: 1) involved studying the current and desired states and identifying the needs. The sample consisted of 329 teachers. Data were collected using a five-point Likert scale questionnaire with content validity indices (IOC) and reliability scores ranging from 0.98 to 0.99. 2) focused on developing and evaluating the guidelines. Semi-structured interviews were conducted with five key informants, and data were collected using a five-point Likert scale questionnaire. Data analysis included basic statistics such as mean, standard deviation, and the Priority Needs Index (PNI_{Modified}). 1) The current state of active learning management for teachers in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1 was rated at a high level overall. Similarly, the desired state was also rated at a high level. 2) The key areas with higher needs include setting clear learning objectives, teamwork, and learning assessment and evaluation. 3) The proposed guidelines for active learning management include five main components. 4) The evaluation of the appropriateness and feasibility of these guidelines indicated that they were highly suitable and feasible overall.

Keywords: Active Learning Management, Teacher Development, Self-directed Learning, Teamwork, Learning Assessment

แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

เสาวลักษณ์ คนกล้า¹, ศุภกร ศรีเพชร², และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์^{3*}

1 สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

2 สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

3 สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

* Corresponding author. E-mail: 666150110045@npu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ การสอนที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ผ่านการคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 (2) ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (3) พัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครู และ (4) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนา การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 329 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC) และมีค่าความเชื่อมั่น (0.98-0.99) ระยะที่ 2 การศึกษาและประเมินแนวทางโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง กลุ่มเป้าหมายจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก 2) ความต้องการจำเป็นมีค่าสูงกว่าค่าโดยรวม ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3) แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูทั้ง 5 ด้าน 4) ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้เชิงรุก, การพัฒนาครู, การเรียนรู้ด้วยตนเอง, การทำงานร่วมกัน, การประเมินผลการเรียนรู้

บทนำ

ในปัจจุบันโลกเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ที่ความรู้เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญมากเพราะเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อความสามารถในการอยู่รอดในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้การศึกษาจึงกลับกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาบุคคลให้เป็นการกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศเพื่อเสริมสร้างคุณภาพในการศึกษาในสถานศึกษาโดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูหรือบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและสามารถแสดงศักยภาพในการพัฒนาประเทศและระบบการศึกษาได้ดียิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยจุดเน้นที่ 6 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ (Active Learning) มีการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) เพื่อให้เกิดสมรรถนะกับผู้เรียนทุกระดับ(นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566) ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรปรับใช้รูปแบบการสอนตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือการสอนแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธนพล บรรดาศักดิ์ และคณะ, 2559) กล่าวไว้ว่า ผู้เรียนยุคปัจจุบันเป็นผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นผู้เรียนที่สนใจที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา มีความคิดเชิงเหตุผลเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาได้ เป็นคนที่มีคุณธรรม และเป็นผู้เรียนที่มีจิตบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ชอบเรียนรู้จากการลงมือทำและเรียนรู้จากสื่อหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ดังนั้น สถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อเสริมความสามารถและสมรรถนะของครูในการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนรู้นักเรียนโดยรวม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีกลยุทธ์ที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีการส่งเสริมพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่นำไปสู่ Digital Life & Learning และส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการชีวิตประจำวัน และหารายได้ระหว่างเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาพร้อมส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creation) ให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้นซึ่งผู้วิจัยศึกษาประเด็นสำคัญที่พบจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ของบริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า จุดอ่อน คือโรงเรียนขนาดเล็กบางส่วนมีทรัพยากรทางการศึกษาไม่เพียงพอจึงทำให้ครูมีภาระงานมาก ไม่สามารถสอนได้อย่างเต็มที่อีกทั้งครูส่วนหนึ่งสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาเอกเนื่องจากอัตราค่าจ้างไม่เพียงพอ ภาระงานและมีปริมาณงานมากเกินไปอีกทั้งคำสั่งการปฏิบัติงานจากส่วนกลางขาดความชัดเจน มีความซ้ำซ้อนทำให้ครูขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 (2567) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการแสดงออกในการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ลงมือปฏิบัติผ่านกระบวนการคิด มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สะท้อนผลของการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองและระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนจนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองจรรยา พานิชย์ผลินไชย (2559), เกลิมพล สุปัญญาบุตร (2562) ,พิศนา แหมมณี (2558), สำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2558) และสุพิช ชัยมงคล (2556) ซึ่งสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นคุณลักษณะหรือความสามารถของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ส่งต่อให้กับผู้เรียนและ

สอดคล้องกับความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้และสมรรถนะสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง ศักดิ์รินทร์ นิลรัตน์สิริกุล (2563) จากเหตุผลและความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้นพบว่า การบริหารวิชาการเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษาเพราะจุดมุ่งหมายคือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยผู้บริหารมีหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการ โดยทำงานร่วมกับครูผู้สอนโดยกระตุ้นพร้อมให้คำแนะนำจึงทำให้ครูผู้สอนทุกคนร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญาคุณสุข (2565) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี และการนิเทศการศึกษา ซึ่งมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคล กรรณาโลฮาสิ (2560) กล่าวไว้ว่า เป็นคุณสมบัติของบุคคลหรือบุคลากรครูที่เกิดจากวิสัยทัศน์ คุณวุฒิ ประสบการณ์ และการอบรมมาผสมผสานกันทำให้บุคลากรครูเป็นผู้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูผู้สอนควรมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพราะมีความสำคัญเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอิสระทางความคิดและการลงมือปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดของตนเอง ให้เกิดทักษะกระบวนการคิดอย่างวิจารณ์ญาณ วิเคราะห์ แก้ปัญหา ประเมินคุณค่า ตัดสินใจ และสร้างสรรค์ได้มุ่งสร้างกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อตอบสนองผู้เรียนที่มีความถนัดและความสนใจของผู้เรียนที่ต่างกันเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลอย่างเต็มศักยภาพ (กมลวรรณ แสนเสนา และ นันทิยา น้อยจันทร์, 2565) สอดคล้องกับองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ตามแนวคิดของ Stacy Zeiger (2015) และ กานต์สินี วิเศษสมบัติ (2565) กล่าวไว้ว่า ครูควรมีองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกทั้ง 5 ด้านคือ 1) การออกแบบการเรียนการสอน 2) ใช้วิธีการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ 3) การใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการสอน 4) ประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน และ 5) การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติ

จากปัญหาและความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองกลยุทธ์ที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. ความต้องการจำเป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับใด
3. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นอย่างไร
4. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

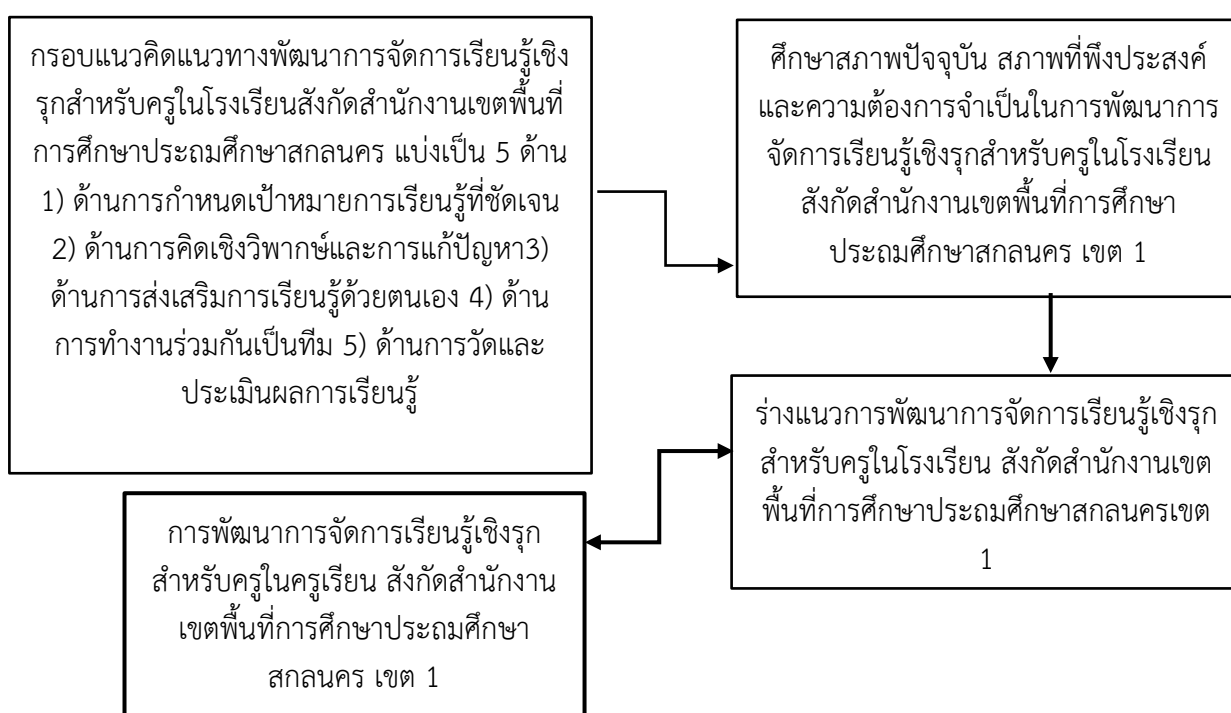
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2561); Bonwell (1999); Richard Felder (2009); Michelene (2014); บุญญลักษณ์ ตำนานจิตร (2567); สำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ (2562); อรไท แสงลุน (2564); ภริมา วินิชาสถิตย์กุล (2560); นนทลี พรธาดาวิทย์ (2560); วารินทร์พร ฟันเฟื่องฟู (2563) โดยผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบแนวคิดของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเป็นกรอบแนวคิดแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน 2) ด้านการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา 3) ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง 4) ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เรื่อง แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้วางแผนการวิจัยและดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามกรอบแนวคิด 5 ด้านโดยเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 329 คน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยนำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาคำนวณหาค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index

($PNI_{modified}$) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 3 คน

ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากข้อที่ 1 และข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารจากบทที่ 2 จากหัวข้อแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ตามกรอบแนวคิดทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน ด้านการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แล้วร่างแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีการประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานร่วมกันเป็นทีม และการวัดผลประเมินผล โดยเป็นผู้ที่จบการศึกษาทางด้านการบริหารการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท และมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน ครู 2,445 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, 2567)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 329 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้เกณฑ์ร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ประกอบไปด้วย ครู จำนวน 329 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากงานบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1

2. นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยนครพนม พร้อมด้วยแบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาจัดส่งเอกสารแบบสอบถามทางออนไลน์ ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บด้วย

4. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นการสำรวจรายการ (Check List) โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอข้อมูลโดยการแสดง ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้เกณฑ์การแปลความหมายหาค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยการศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม การจัดการเรียนรู้ที่เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นข้อมูลตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประยุกต์ใช้แบบ Likert คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่วนความคิดเห็นกับความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามลำดับ

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน	4.26	.47	มาก	4.26	.25	มาก
2. ด้านการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา	3.98	.65	มาก	4.16	.34	มาก
3. ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.03	.55	มาก	4.27	.28	มาก
4. ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.18	.51	มาก	4.26	.35	มาก
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.28	.65	มาก	4.26	.36	มาก
รวม	4.15	.32	มาก	4.24	.24	มาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PIN_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	D	I	PIN _{modified}	ลำดับที่
1. ด้านการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน	4.25	4.26	.002	5
2. ด้านการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา	3.98	4.16	.045	2
3. ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.03	4.27	.059	1
4. ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.18	4.26	.019	4
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.28	4.26	.231	3
รวม	4.15	4.24	.024	-

ตารางที่ 3 แสดงการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน	4.72	.38	มากที่สุด	4.68	.26	มากที่สุด
2. ด้านการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา	4.30	.27	มาก	4.10	.25	มาก
3. ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.86	.07	มาก	4.46	.21	มาก
4. ด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.56	.25	มากที่สุด	4.63	.21	มากที่สุด
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.40	.19	มาก	4.10	.22	มาก
รวม	4.35	.12	มาก	4.38	.07	มาก

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยพบว่า มีประเด็นน่าสนใจที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีความคุ้นเคยและมีประสบการณ์ในการวัดและประเมินผลจากการจัดการเรียนการสอนอยู่แล้ว การวัดผลเป็นส่วนสำคัญในงานวิชาชีพครูที่ต้องดำเนินการเป็นประจำ เช่น การประเมินผลทดสอบ การให้คะแนนกิจกรรม หรือการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกยังสามารถนำเครื่องมือและวิธีการวัดผลที่หลากหลายมาใช้ เช่น การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) การใช้ Rubric และการประเมินแบบมีส่วนร่วม (Self and Peer Assessment) ซึ่งสอดคล้องกับทักษะและความสามารถของครูในปัจจุบัน งานวิจัยของ ปิยะพงษ์ บัวแก้ว (2564) ระบุว่า การวัดและประเมินผลที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ และช่วยให้ครูสามารถสะท้อนถึงจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาได้อย่างชัดเจน ที่สำคัญ การวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม และเน้นพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม ซึ่งงานวิจัยของ ศศิธร บัวทอง (2563) ชี้ให้เห็นว่า การใช้เทคโนโลยีและการประเมินผลที่หลากหลายช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ทำให้ครูสามารถ

จัดการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ได้ดียิ่งขึ้น การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. การศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผนวกทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองในผู้เรียน ครูต้องการแนวทางและทรัพยากรที่ช่วยสนับสนุนการออกแบบกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้แบบอิสระ การค้นคว้า และการพัฒนาความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัย ศิริวรรณ ศิริมงคลวนิชย์ (2565) ที่ระบุว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับและจัดการการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูมีบทบาทสำคัญในการออกแบบกิจกรรมและสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การใช้ Inquiry-Based Learning หรือการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง นอกจากนี้ งานวิจัยของ สุพัตรา อุณจะนำ (2564) ชี้ให้เห็นว่าการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์หรือแหล่งข้อมูลดิจิทัล ช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงความรู้และสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองยังมีความสำคัญในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการศึกษาในยุคปัจจุบัน แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยจะเห็นได้ว่าในยุคดิจิทัลที่ข้อมูลและเทคโนโลยีเข้าถึงได้ง่าย การเรียนรู้เชิงรุกช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็น เช่น การแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) เพื่อเตรียมตัวสำหรับอาชีพและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปจากเดิม ผู้เรียนจำเป็นต้องพัฒนาทักษะที่ไม่ใช่เพียงการจดจำข้อมูล แต่รวมถึงการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริงและเทคโนโลยีที่ซับซ้อน เช่น การเขียนโค้ด การวิเคราะห์ข้อมูล และการใช้ AI การจัดการเรียนรู้เชิงรุกส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปรับวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถ และบริบทส่วนตัว เช่น การใช้การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) และการเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคล (Personalized Learning) เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถและสไตล์การเรียนรู้ที่แตกต่าง การเรียนรู้เชิงรุกที่ยืดหยุ่นสามารถลดช่องว่างทางการศึกษาและสร้างความเสมอภาคในห้องเรียน เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง เช่น โครงการวิจัย การทดลอง หรือการจำลองสถานการณ์ ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ในห้องเรียนกับโลกภายนอก กระบวนการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำความรู้ได้ดีกว่า รวมถึงสามารถประยุกต์ใช้ได้ สถานการณ์จริง ที่แสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แนวทางพัฒนาโมเดลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ทันสมัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ควรมีการอบรมและพัฒนาให้ครูสามารถนำการเรียนรู้ด้วยตนเองมาใช้ในการสอนผู้เรียน โดยใช้เทคโนโลยีและวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงงาน หรือการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) เพื่อเสริมสร้างทักษะการกำกับการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างครูและโรงเรียนในสังกัดเดียวกัน พร้อมทั้งรับการสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญหรือสถาบันการศึกษา เพื่อให้ครูได้รับคำแนะนำและแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการพัฒนาการเรียนรู้เชิงรุกให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลกระทบของการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น การเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ แอปพลิเคชัน การศึกษา และเครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ ต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้เชิงรุก โดยเน้นการประเมินผลที่เปรียบเทียบกับจัดการเรียนรู้แบบดั้งเดิมการศึกษาแนวทางการฝึกอบรมครูในการ
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของครูในการใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยพิจารณาเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับการฝึกอบรม และวิธีการสร้างความเข้าใจให้ครูสามารถนำไปใช้ได้จริงในห้องเรียน

เอกสารอ้างอิง

- ปวีณา แยมใส. (2564). การประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบกระตือรือร้น (Active Learning) ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. *วารสาร มจร ภาษาและวัฒนธรรม*, 1(2), 29-41.
- พรทิพย์ วงศ์ไพบูลย์ (2560). การเรียนรู้เชิงรุกและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*, 8(2), 327- 336.
- วารินทร์พร ฟันเฟื่องฟู. (2563). สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาวิชาชีพครู. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 10(3), 93-202.
- Dawson, P, & Guare, R. (2016). The Effectiveness of Dawson-Guare Program on the Executive Functions of Pre-School Students with Neurological Learning Disability, *European Studies*, 8(2), 22.
- Bonwell, Chareles c., and James. A. Eison. (1991). Active Learning; Creating Excitement in the Classroom. *ASHE-ERIC Higher Education Report No.1. Washington, D.C. The George Washington University, School of Education and Development.*